

Stromová alej

Strážcovia stromov: Skúmanie dôležitosti mestských strojov

Kľúčové slová:

udržateľnosť, mestské stromy, environmentálne povedomie, stromové aleje, prírodovedná výchova

Cieľová skupina:

žiaci základnej školy
(vek 6–11 rokov)

Ciele:

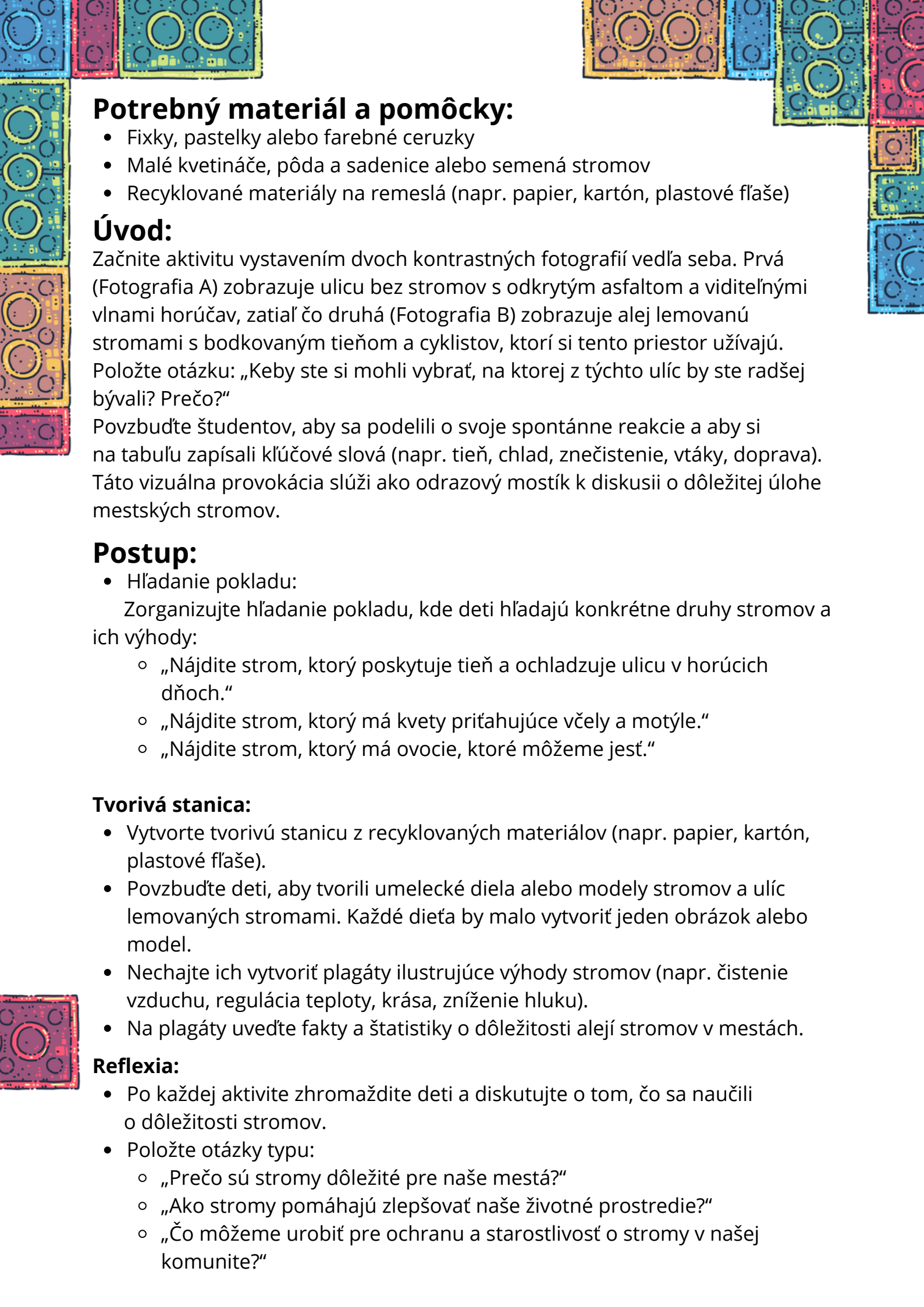
„Strážcovia stromov: Skúmanie dôležitosti mestských stromov“ je pútavá aktivita navrhnutá tak, aby deti naučila o výhodách mestských stromov a ulíc lemovaných stromami. Deti sa zúčastnia hľadania pokladu, tvorivej stanice a diskusie, aby pochopili a ocenili úlohu stromov v mestskom prostredí. Cieľom aktivity je vzdelávať deti o dôležitej úlohe, ktorú mestské stromy zohrávajú v našom životnom prostredí, a pomôcť im pochopiť, ako stromy zlepšujú kvalitu ovzdušia, poskytujú tieň a podporujú biodiverzitu. Zapojením sa do praktického učenia budú deti povzbudzované k aktívnej účasti na ochrane stromov a k prijímaniu udržateľných postupov do svojho každodenného života. V konečnom dôsledku táto aktivita podporuje zmysel pre environmentálne povedomie a zodpovednosť a inšpiruje mladých účastníkov, aby sa stali správcami prírody vo svojich komunitách.

Potrebná časová dotácia:

Dĺžka realizácie aktivity sa môže líšiť v závislosti od konkrétnej skupiny žiakov. Učiteľom odporúčame, aby prispôbili navrhované aktivity aktuálnej skupinovej dynamike, ako aj potrebám a záujmom žiakov.

V prípravnej fáze môžu učitelia využiť rôzne aktivity na predstavenie témy. Môže ísť napríklad o diskusie, videá, kreslenie, rozprávanie príbehov alebo aj exkurziu, v závislosti od veku detí a ich predchádzajúcich vedomostí.

Hlavná fáza výstavby, počas ktorej deti plánujú a stavajú svoj urbanistický prvok pomocou LEGO kociek, by spravidla nemala presiahnuť 45 až 60 minút. Táto fáza však často podnecuje ďalšiu zvedavosť a otázky, čo môže viesť k jej predĺženiu alebo k nadväzujúcim aktivitám. Podrobnejšie inštrukcie a odporúčané pedagogické prístupy pri realizácii aktivít projektu INNO-Kids nájdete v Metodickej príručke pre učiteľov.

Potrebný materiál a pomôcky:

- Fixky, pastelky alebo farebné ceruzky
- Malé kvetináče, pôda a sadenice alebo semená stromov
- Recyklované materiály na remeslá (napr. papier, kartón, plastové fľaše)

Úvod:

Začnite aktivitu vystavením dvoch kontrastných fotografií vedľa seba. Prvá (Fotografia A) zobrazuje ulicu bez stromov s odkrytým asfaltom a viditeľnými vlnami horúčav, zatiaľ čo druhá (Fotografia B) zobrazuje alej lemovanú stromami s bodkovaným tieňom a cyklistov, ktorí si tento priestor užívajú.

Položte otázku: „Keby ste si mohli vybrať, na ktorej z týchto ulíc by ste radšej bývali? Prečo?“

Povzbudte študentov, aby sa podelili o svoje spontánne reakcie a aby si na tabuľu zapísali kľúčové slová (napr. tieň, chlad, znečistenie, vtáky, doprava). Táto vizuálna provokácia slúži ako odrazový mostík k diskusii o dôležitej úlohe mestských stromov.

Postup:

- Hľadanie pokladu:

Zorganizujte hľadanie pokladu, kde deti hľadajú konkrétne druhy stromov a ich výhody:

- „Nájdite strom, ktorý poskytuje tieň a ochladzuje ulicu v horúcich dňoch.“
- „Nájdite strom, ktorý má kvety priťahujúce včely a motýle.“
- „Nájdite strom, ktorý má ovocie, ktoré môžeme jesť.“

Tvorivá stanica:

- Vytvorte tvorivú stanicu z recyklovaných materiálov (napr. papier, kartón, plastové fľaše).
- Povzbudte deti, aby tvorili umelecké diela alebo modely stromov a ulíc lemovaných stromami. Každé dieťa by malo vytvoriť jeden obrázok alebo model.
- Nechajte ich vytvoriť plagáty ilustrujúce výhody stromov (napr. čistenie vzduchu, regulácia teploty, krása, zníženie hluku).
- Na plagáty uveďte fakty a štatistiky o dôležitosti alejí stromov v mestách.

Reflexia:

- Po každej aktivite zhromažďujte deti a diskutujte o tom, čo sa naučili o dôležitosti stromov.
- Položte otázky typu:
  - „Prečo sú stromy dôležité pre naše mestá?“
  - „Ako stromy pomáhajú zlepšovať naše životné prostredie?“
  - „Čo môžeme urobiť pre ochranu a starostlivosť o stromy v našej komunite?“

Tipy:

Táto aktivita kombinuje hľadanie pokladu, kreatívne tvorenie a praktické sadenie s cieľom vzdelávať deti o environmentálnych výhodách mestských stromov. Povzbudíte deti, aby si svoje stromčeky vzali domov a naďalej sa o ne starali, čím podporíte dlhodobý záväzok k ochrane stromov.

Dodatočné informácie:

Prispôsobenie aktivít

Poskytnite dodatočnú podporu alebo zjednodušené inštrukcie žiakom, ktorí to potrebujú. Šikovnejším žiakom ponúknite rozširujúce úlohy, napríklad detailnejšie štúdium udržateľných postupov alebo stavbu zložitejších modelov.

Hodnotenie

Žiakov hodnotte na základe ich participácie počas diskusií a praktických aktivít. Zohľadňujte kreativitu, úsilie, spoluprácu, mieru porozumenia prejavenu v ich výsledných modeloch, kritické myslenie, schopnosť poskytovať konštruktívnu spätnú väzbu a prezentačné zručnosti.

Súvis so vzdelávacím programom:

Aktivita prepája vzdelávacie oblasti:

Environmentálna gramotnosť (*úloha mestských stromov pri zlepšovaní kvality ovzdušia, regulácii teploty, podpore biodiverzity a zvyšovaní odolnosti miest, environmentálna zodpovednosť, ochrana stromov a udržateľné každodenné postupy*)

Súvis s cieľmi udržateľnosti:

- **SDG 11:** Udržateľné mestá a komunity – Žiaci skúmajú spôsoby, ako zabezpečiť inkluzívne, bezpečné, odolné a udržateľné mestské prostredie.

